Ч. 23 Неділя 29 січня (10 лютого) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(19-те засідане з дня 7. лютого 1895).

На початку засіданя відчитано інтерпеляцию пос. Окуневского до комісаря правительственного в справі арештованя Стапиньского, котрий їхав на віче до Горлиць. — Комісар правительственний, ґр. Лось відповідав між иншим на інтерпеляцию послів Кулачковского і товаришів в справі заказаня віча в селі Чехи пов. бродского. З актів зажаданих і предложених бродским старостром — казав п. комісар правительственний — показує ся, що староство дійстно заказало відбувати віче з причин наведених в інтерпеляциї. Позаяк против того заказу не внесено рекурсу, то власти верховні не мали нагоди переконати ся, чи мотиви в ореченю староства суть оправдані, чи ні. Для поясненя подаю лиш, що в Чехах і сусідних громадах були дійстно в падолисті заразливі недуги і так в Чехах занедужало 135 осіб на кір, а померло 7; в Заболотцях занедужало так само на кір 164 осіб, а померло 7; в Пониковици занедужало на тиф 44 осіб, а померло 4. — Не входячи отже в инші мотиви заказу можу сконстатувати, що вже та одна обставина, щоби не допустити розширеня заразливих недуг, була після закона достаточною, щоби заказати віче.

Що-до справи, що резолюция староства була писана в руській мові, але латиньскими буквами, то можу завірити, що єсть інтенциєю властий правительственних уживати в руских письмах руских букв, а коли то ще не всюди доси діє ся, то причиною того єсть брак сил, котрі уміють писати рускими буквами, безправности в тім нема ніякої. Оскілько же панове інтерпелянти жадають, щоби видати до нисших властий загальне порученє в тім напрямі, щоби берегли прав прислугуючих народови рускому, то нема ніякої оправданої причини до такого загального порученя, бо власти і без того мусять берегти обовязуючі закони і знають о тім, що народови рускому прислугують такі самі права, як кождому иншому, жалоби з причини нарушеня тих прав суть рідкі — а случай наведений в інтерпеляциї не можна ще уважати обмеженем права руского народу.

По сім приступлено до специяльної дебати буджетової і ухвалено: Кошти репрезентациї краю: Сойм 71.446 зр., Виділ краєвий 37.000 зр. — разом 108.446 зр., кошти заряду 298.835 зр. (В тій рубрици містять ся платні урядників, видатки на удержане будинку і канцеляриї, платні емеритальні. Платня урядників Виділу краєвого виносить 175.210 зр., диюрністів 203.506 зр. На задатки на платню урядників преліміновано 15.000 зр.) — Кошти лїченя в шпиталях заграничних і краєвих 880.000 зр., кошти щїпленя 71.500 зр., видатки санїтарні 22.000 зр. — Запомоги для заведень добродійних 18.974 зр. З руских товариств увзглянено петициї: інститута руского для дївчат сиріт в Перемишли на докінчене будови дому (запомога 300 зр.) і товариство взаїмної помочи дяків епархії львівскої (100 зр.).

Видатки на цїли образованя і просьвіти. З поодиноких позиций тої рубрики важнїйші: Академія наук в Кракові 30.000 зр. Інтернат Змартвихстанців у Львові 4.500 зр. На видавництво руских книжок шкільних 4.200 зр. Для молодежи образуючої ся в науках і штуці 3000 зр. до розпорядимости Виділу краєвого (між петициями знаходять ся петициї Русинів Тита Романчука і Теофиля Терлецкого). Товариство просьвіти людової (польске) у Львові і Кракові 2000 зр. Для товариств ремісничих 1.500 зр. до розпорядимости Виділу краєвого (між петициями увзгляднеными єсть петиция тов. „Зорі“).

Між видатками одноразовими подибуємо: Запомоги для ґазети „Учитель“ 500 зр. — Товариство „Просьвіта“ 2000 зр. (Виділ краєвий предкладав лиш 1500 зр., але комісия буджетова з огляду на ширшаючу діяльність того товариства ухвалила задержати торічну запомогу в квоті 2000 зр.) — О. Джулиньский на „Посланника“ і книжочки місячні 400 зр. — Для бурс до розділу, порозумівши ся з кр. Радою шкільною 4000 зр. (Увзгляднено петициї руских бурс: в Ярославі, Дрогобичи, Терноноли, Коломиї, Перемишли та інститута Василиянок у Львові). — Для товариств академічних до розпорядимости Виділу 800 зр. (полагоджено петициї: „Ватри“, Руслана“ і „Громади“ у Відни.) — Ал. Барвіньский на видавництво історичної бібліотеки 500 зр. — Товариство ім. Шевченка на видавництво наукових творів 1000 зр. (Ту квоту збільшено о 500 зр. в порівнаню з торічною задля наміреного видавництва жерел історичних). — Ґаз. „Дзвінок“ 100 зр. — О. К. Селецкий на новіциат Сестер Служебниць 100 зр. — Шкільна Поміч в Коломиї 100 зр., у Львові 100 зр. — Юл. Насальский в Коломиї на видавництво бібліотеки для руської молодежи 100 зр.

Видатки на покрите недобору краєвого фонду шкільного 1,835.549 зр. — Шкільний фонд емеритальний: видатки 208.930 зр. доходи 98.846 зр., недобір 110.084 зр.

При рубрици запомог для театрів вивяза-

---

3)

РУСАЛКА.

Етноґрафічне оповідане ГАННИ БАРВІНОК.

(Дальше).

V.

Зоставила мене хазяйка зовсїм у себе, пристановила до дитини.

Поки я ще дуже тужила за дїдусем, то так як і люде була, нїчого не зачіпала; а тілько відпустило, стала смикати хазяйске то се, то те.

Нехай би голодна була. Хазяїни у мене добрячі були і роботящі. Вони були не прості, а полупанки. Отсе сам і в поле з робітниками, і на сїножать, і так по сіль та по рибу було паровиць дві спорядить, а вона дома до всього рук прикладає. Отсе було, як робоча пора, то й подушок не стелють, щоб не заспати, і півня під піч кладуть....

Як би-ж то я шанувалась! Як би он то менї дїдусь розум свій праведний покинув у спадок, як би он то знав, де знайдеш, де загубиш! Як би-ж то знав чоловік, як набігти тропи своєї!...

Хазяйка моя, було, як вирядить ся до церкви, так і завдрість людей бере. Вивяжеть ся шовковою хусткою, надїне хороший, синїй старосьвітский халат, що кунтушем звав ся; і вся одежина на нїй так гарно припаде! То було й шепчуть люде: „Пристало, кажуть, як свинї в дощ“. Сама все робить, наче й наймичка, а що як виряджаєть ся, мов попадя, або правдива панї! Знайте мене, богатирку! А инші кажуть: „Де воно в них береть ся, мов з рукава сиплеть ся?“ Вона сама нераз таке чула. А вони раз у-раз обоє робили. Було і в них самим і про людей усього доволї. Дай Боже давати, а не прохати, було мовляє. Прийде з церкви тай сьмієть ся: „Хтось людям не велить рано вставати та дїла пильнувати. А то й кличеш на роботу, так: не докличеш ся; просиш: перекажіть, кому треба заробітку, і тому не перекажуть“.

Два роки побивались вони зо мною, та й вирядили мене з довгою рукою під церкву. „Не шануєш ся, іди-ж, небого, між чужі люде. Вони тебе навчать добра. Ми тебе на спомин про дїда держали. Тепер сама на шлях утрапиш. З такого куколю не буде добра. Мабуть і мати в тебе така була, що рідну дитину в „житї згубила, русалкою зробила“.

А про мене всї знали, як я русалкою по житах блукала, та й імени менї не було на селї иншою, як Русалка. Се дїдусь мене Оленкою звав, а то всї, і сьміючись і сердючись: „Русалко! іди гуляти до дїтей! Або: щоб тебе чорти вхопили, Русалко ти проклята!“

Отсе ж і хазяїни мої гірким словом витурили мене з господи.

Пішла я ходити з хати в хату. Бо дуже довгі руки мала.... усе покуса бере й потягну що небудь, а зпід очей у мене хто хоч бери, я не бороню, і своє усе посію, де хустку, де підбрівник, де сапу; де що роблю, там і покину. Про завтрашнїй день не дбаю. Така вже вдалась, нестелепа, роззява.

Було, дїдусь покійничок менї каже, нехай царствує: „Не руш! то чуже!“ Я й одвикла вже була чуже займати. А тепер, здаєть ся, не було хати в селї, де-б я не перебула наймичкою. Не держать мене. Хати на мене не кидай. Люде, було, торочать: „Що-ж? вона у будцї виросла, так і хазяйства не тямить доглядати, а іноді й побють добре, щоб доглядала. А я там у будцї сьвяті дїла, сьвяті речи чула й бачила, а така вдалась ледача. Тай сама стала така лемеховата По смерти дїда пустилась берега зовсїм.... Може, се я того така, люде кажуть, що я русалка, нехрещена-б то; та я ж, видно, хрещена була, бо й платтечко найшли в житї, як дожались. Не вважали на се, а було присьпівують менї не то дїтвора, тай молодцї:

Мене мати родила,
до хреста не носила;
Я возьму черепинку
та заріжу дитинку.

Я й не розумію, що то за черепинка, і яку дитинку хто нею зарізав, а дуже гірке менї було се слово! Справдї, наче й різали мене по серцю без ножа сим присьпівом.

ла ся живійша дискусия. Пос. Крамарчик заявив, що польскі театри, львівский і краківский не сповняють своєї задачі а під взглядом моральним полишають богато до бажаня. На деякі представленя не повинно бути дозволено ходити дїтем низше лїт 15. — Пос. Рачиньский доказував, що театру не можна для дїтей замикати; заказ даваня штук неморальних на субвенционованих сценах можна би перевести, але трудно означити, котрі штукі суть неморальні. — Пос. Абрагамович був того погляду, що справа хожденя учеників до театру належить властиво до родичів і ті повинні о то дбати, щоби не посилати дїтий на „невідповідні представленя. — Пос. ґр. Ст. Бадені сказав, що театр єсть завсїгди таким, який хоче єго мати суспільність. Скоро автори переконають ся, що суспільність домагає ся від них чого иншого, то певно змінять напрям в лїтературі драматичній.

Для руского театру під зарядом тов. „Бесїда“ визначила комісия 7.250 зр. і додала таку замітку: Тов. „Бесїда“ внесло петицию о підвисшенє субвенциї до квоти 8000 зр. Коли однак дотеперішна субвенция в пропорциї до числа осіб належачих до складу театру руского єсть вже висока, то комісия буджетова преліминує згідно з Видїлом краєвим у висотї 7.250 зр. — Пос. др. Савчак забрав голос і представивши историю запомог соймових, як они постепенно збільшали ся з огляду на дїйстний розвиток театру, зазначив, що теперішна субвенция не вистає на покритє видатків, які має тов. „Бесїда“, обнявши театр під свій заряд та хотячи єго зреформувати і повести до дїйстного розвитку. Перед трема роками визначив Сойм відповідну квоту Видїлови краєвому на розписанє конкурсу на написанє творів драматичних, як руских так польских. Сей конкурс і преміованє творів відбули ся. Сего року розписав Видїл краєвий новий конкурс, але вже лиш на твори польскі, — на твори рускі нема конкурсу. Длятого ставить внесенє, щоби поручити Видїлови краєвому розписати конкурс на рускі твори драматичні, а на ту цїль визначає ся квоту 750 зр. — Референт ґр. Ст. Бадені не противив ся тому внесеню, а навіть признав, що інтенциєю Сойму при ухвалї квоти на конкурси драматичні перед трема роками було, щоби такі конкурси були розписувані як на польскі так і рускі твори. — Внесенє пос. Савчака принято.

В дальшій дискусиї підпирав пос. Окуневский петицию музичного товариства „Монюшка“ в Коломиї, щоби Сойм визначив для сего товариства 100 зр. запомоги. Ухвалено. — Для польского театру в Станіславові ухвалено на внесенє пос. Брикчиньского 1000 зр. замість предкладаних комісиєю 500 зр.

Дальше ухвалено віддати замок в Олеську одній з історичних в краю конґреґаций монаших разом з ґрунтами на час необмежений з тим, щоби она взяла на себе обовязок удержувати той замок в добрім станї і визначено 10.000 зр. на реставрацию замку а 3000 зр. на инші видатки.

На удержанє памятників історичних ухвалено 22.420 зр. — Кватирункове жандармериї: видатки 205.210 зр., доходи 91.795 зр. — Видатки на комунікациї 1,379.397 зр. Петицию повіта мостиского в справі субвенциї на будову доріг поручено опіцї Видїлу краєвого.

З руских товариств.

Загальний збір членів філїї „Просьвіти“ в Золочеві відбув дня 31 сїчня в сали маґістрату. Поперед було поминальне богослуженє за упокій бл. п. Ом. Огоновского. На збори зійшло ся з 50 селян, 16 сьвященників і 14 зі сьвітскої інтелїґенциї. Відпоручником „Просьвіти“ зі Львова був др. Кость Левицкий.

Членів повитав голова товариства промовою, в котрій — між иншим сказав, як золочівска філїя повстала в р. 1878, а відтак стала упадати задля недостачі дїяльних членів і патріотичного почутя у переважної части членів. Сему лиху має зарадити сей збір. Голова помянув померших членів, а то бл. п. Омеляна Огоновского, о. Юстина Тарновского з Підлися, голови філїї о. Івана Левицкого з Пітрич, оо. деканів Андрія Дольницкого з Хильчич і старенького Луки Левицкого з Белзця.

Під конець голова філїї згадав, що робив, щоби філїю до лучшого часу бодай піддержати, а то заняв ся зібранем етноґрафічного материялу, котрий зложив в архіві „Просьвіти“, репрезентував філїю на загальних зборах „Просьвіти в Тернополи й двічи у Львові, при перенесеню мощей Маркіяна, вислав іменем філїї привітні і кондоленцийні телеґрами при ріжних нагодах, трудив ся при основаню читальнї „Просьвіти“ в Скваряві, взяв особисту участь при отвореню єї, а тепер, коли наспіла догідна пора, скликав збір і складає в єго руки дальшу судьбу філїї, просить о поблажливість і поважну нараду над усуненєм зла. Вкінци піднїс трикратний оклик в честь Є. В. Цісаря „многая лїта“, котрий зібрані однодушно повторили.

На провідника збору вибрано о. декана Александра Чемериньского, а на секретарів о. декана Корн. Дудикевича з Плугова і судю Вол. Дольницкого.

Др. Кость Левицкий в імени головного видїлу Просьвіти подякував членам філїї за поминки по бл. п. Омелянї і сказав: „Просьвіта“ з початку маленьке товариство розширило ся по 27 роках по цїлій нашій країнї! Нинї вже всюди знають „Просьвіту“, сто тисяч книжочок і письм в хосен народу сьвідчать о єї дїяльности. Она має філїї і сотки читалень, і не дивно, що здорове зерно видало таке дерево. Дай Боже щоби нинїшний день був окликом до ширшої дїяльности в сїм повітї. Треба по наших громадах книжок, треба збирати людий в читальнї і радити, що де робити — закладати крамницї, господарскі спілки, треба трудитись як муравлї, як апостоли. В тій роботї поможе всїм філїя, яко господар повіта; тут знайдете поміч, пораду і науку. Хоч вас тут мало, роботи не лякайтесь, трудности перемагайте!

Потім п. Харак відчитав справозданє касове за час від послїдного збору т. є. від 10 вересня 1889 р. Показало ся, що по висилцї гроший до головного видїлу і по відтрученю видатків філїяльних остало ся в касї філїяльній 12 зр. 53 кр. а. в. Збір ухвалив уділити видїлови абсолюторию.

По виборі нового видїлу (гл. в новинках) забрав слово о. Данило Танячкевич про шпихлїрі громадскі та радив, щоби кождий член товариства мав книжочку, в котру би записував, кілько в якім селї вродило ся збіжа, чи не забракло збіжа або паші для худоби. Видїл візве членів, щоби такі справозданя що року по жнивах предкладали. Відтак поставив внесенє: старати ся, щоби на другий рік в Золочеві відбули ся загальні збори цїлого товариства разом з виставою бодай насїнь. Др. Левіцкий пояснив, що загальні збори товариства могли би тут відбути ся і товариство прийшло би радо філїї в поміч, але міркуючи по силам філїї гадає, що поки-що збори тут ще не удались би.

На внесенє о. С. Єзерского збір уповажнив видїл заявити бурмістрови подяку за безкористовне відступленє салї на сей збір.

Др. Кость Левіцкий піднїс, що конечно, аби люди наші пізнавали ся, щоби члени філїї гостили при закладаню читалень в повітї. Також висказав подяку о. С. Єзерскому від го-

---

А инші було провадять і таке: „Мабуть, увесь рід єї, всї баби і прабаби з пращурами і пращурками були такі ледачі, що по сьвіту волочились та крали“.

Отсе-ж гнали мене всім селом, із хати в хату, що нїкуди менї й іти. Тодї давай я думати-гадати, що менї робити у сьому широкому та бездомному сьвітї. Куди йти? Згадала примівку: „іди, ринде, деинде; там тебе люде не знати-муть і риндею не звати-муть....“ Піду, думаю, в таке село, де не звати-муть мене Русалкою. Скажу, що я на імя Оленка, на прізвище Дїдусївна.... І пішла.

Іду, аж такий гай прехороший! Я й заспівала:

Ой, гаю ж мій гаю,
та густий, не прогляну!

Менї тодї люде так усї опротивіли. Дивлю ся на височенну сосну. Вітер нею гойдає, а я з жалю співаю:

Не хили ся, сосно,
бо й так менї тошно!
Не хили ся, вільхо,
бо й так менї гірко!

Співаю та й думаю: поки снаги моєї стане, доти терпіти му і жити-му в гаях. Сїла я на траві, сиділа, сиділа тай задрімала.

Як би наперед той розум, що тепер, менї-б і простувати знов до своєї хазяйки. А вже-ж я й хлїба скілько у неї переїла. Нї! подалась на чуже село. Стала з першої хати найматись, той же талан.... А деякі потім стали мене й пізнавати. Чи не жила ти, небого, у того або в того? Ге, ге! яка вона Дїдусївна! Се Русалка, а не Оленка! нехрещена Русалка; нема в неї й імени хрещеного.... Оттак мене на глузи підіймають! Нудьга мене бере, сором давить мене. Зійду з сього краю! думаю собі, та як пійшла, як пійшла, то верстов зпів сотнї опинилась. Та не йду шляхом або стежками, а все манівцями. Все понад річкою, іноді через затони й бродом, наче справдї русалка. Добралась до села. Тут десятські, сотські, війти до мене пристали, що я з другого повіту, а паперу в мене нема. Нехай громада стане в радї: треба попитатись, що з дївчиною робити? Боже-ж мій! і малою люде не знали, що зо мною робити, і тепер морочать ся! Тодї я в житї, а тепер у сьвітї, мов у густому, непроглядному гаю заблудила.... Усе-ж таки тобі без бумаги йти не вільно, каже громада. Хто тебе одпустив таку молоденьку? Гляди, чи не вкрала ти чого? Так і вразило мене в серце. Здаєть ся, ти холодної не минеш, небого.... Заходив ся коло мене той великий чоловік, громада, мов я чию душу загубила. Почали мене розпитувати про все, про все, у кого жила і як? А один каже: ти-ж моя землячка, я сам з того села. Не бій ся, нїчого тобі не буде. Лагодить ся туди, мій сусїда, їхати до своєї дочки, накажу, що-б вислано тобі бумагу, що ти тут у наймах. Я знаю і хозяїв твоїх, знаю все про тебе, — і моргнув якось вусима так, наче ножем у серце вразив.... Та, спасибі, не сказав, що я на імя не Оленка, на прізвище не Дїдусївна, а імя й прізвище моє Русалка.

— Ну, спочатку всяке до мене ласкаве, ввічливе, а потім я сама своєю вдачею собі зашкодила. Мене й лають, мене й бють, і менї одчувають ся речі дїдусеві: „стережись, було каже, чужого добра, як вогню; переступи, а не візьми. Лучше своє латане, нїж чуже хватане“. Біда сиротї без тихого пристановку. Жене мене филя без упину. А де-ж берег? думаю собі. Схне моє серце....

Узяв мене до себе сотський, поки бумагу випишуть. В силу пять місяців пробула в них.... Знов пійшла по людях. Де пролїтую, де прозимую; луна усюди ходить відляском про мене: погана! Я й плачу і дїда згадую, а там забудусь тай запущу руку. А тимчасом розійшлись і тут чутки, що я нехрещена Русалка, тим і закону менї нема, тим я й краду. Сказано: хороша слава сягає далеко, а погана — ще дальше.

Уже шїснацятий рік менї, а я що попихач той!... Нї до кого не прихиляюсь, так волочу ся. Дуб мій батько, липа моя мати, береза моя сестра, явір мій братик. Русалка я на сьвітї тай годї. Може, думаю, й справдї мене не хрещено. Може-б менї пійти до попа охреститись? Так люде-ж кажуть, що тілько малих ще, безгрішних душ хрестять. А виростеш, мовляв, набереш ся гріхів, то вже в тебе Христос не війде. Думаю собі так тай плачу. Аджеж і дїдусь не вселив ся в мене з своїми добрими словами. Тай думаю собі про дїдусеве обличє ясне, і молюсь єго-ж таки молитвою, що навчилась у будцї: прийди і всели ся в ни і очисти ни от всякія скверни....“ Нї, думаю, мене вже нїхто не очистить. І Бог і люде од мене одвернулись, мене хиба у печи на сухар зсушити та на муку в ступі стовкти, тодї-б з мене що добре вилїпив....

ловного виділу і поручив ему веденє діл філії аж до уконституованя виділу.

О. Д. Танячкевич підніс, що повіт золочівский великий, тому треба, щоби виділ поділив собі его на кілька укругів, прибрав мужів довіря, бо лише в сей спосіб зможе успішно вести діла товариства.

Засіданє закрив о. декан Чемериньский теплим словом до участників збору, щоби старались як найбільше приєднувати членів товариству, аби діло просьвіти могло успівати. Пп. др. Кость Левицкий і о. Єзерский подякували о. деканови за провід.

Перегляд політичний.

В ческім соймі вела ся вчера нарада над заведенєм у Векельсдорфі другої репрезентациї повітової. Намістник виказував кончність і законність такої репрезентациї, а молодоческий посол, Пацак, поставив внесенє, щоби над сею справою перейти до порядку дневного. Дебата має ся вести нинї дальше. Перед будинком соймовим зібрала ся була велика товпа людий і полиция аж мусїла робити порядок.

Вчера відбала ся спільна нарада міністрів, в котрій взяли участь всї міністри. Нарада тревала більше як дві години.

До Pol. Corr. доносять з Петербурга, що можна сподівати ся заведеня в Росиї загальної, безплатної і обовязкової науки в школах народних.

Розійшлась чутка, що в Росиї зачинає ся знову підносити рух революцийний і внаслїдок того полїция подвоїла свою бачність. Кажуть, що в Орели, Київі, Одесї і Харкові арештовано кілька осіб підозрілих о то, що писали до царя і его родини листи з погрозами.

До Times доносять з Парижа, що европейскі посли в Пекінї і Токіо одержали вість, як мають поступати в справі хіньско-японьской війни. Передовсїм інтервенция послів має бути зовсїм безінтересовна. Они завізвуть лиш Хіну, щоби она отворила свої порти для европейскої торговлї. Держави европейскі будуть чекати, доки аж Хіна не признасть ся побитою і не заключить мира з Японом, але тогди Европа не позволить Японови забрати якусь часть хіньскої держави на суши; що найбільше то хиба які острови.

Новинки.

Львів дня 9 лютого 1895.

— Іменованя. Асистентами почтовими іменовані: Осип Римарович і Андрій Русин у Львові, Гнат Шайнінґер в Станіславові, Франц Семен Балазиньский в Тернополи, Адольф Влосицкий в Сокали, Осип Зіс в Бродах, Валерия Бобаковский в Новім Санчи, Фелїкс Геленяк в Городку, Осип Р. Пельчар в Яслї, Едвард Як. Ренкас в Тернополи, Франц Пільх, Мечислав Лебль, Станислав Грудницкий, Стан. Шефер і Альфред Ж. Бучак у Львові, Стан. Квятковский в Грабівници, О. Гавликовский в Креховичах, Осип Мильжецкий в Мельници, Лев Шрайбер в Камінці струмиловій, Людвик Ів. Довсиляс в Копечинцях, Володислав Гаран в Новім Санчи, Іван Зазулиньский і Гнат Кох у Львові. Дирекция почт призначила: Римаровича для Тернополя, Русина для Збаража, Зіса для Золочева, Бобаковского для Живця, Геленяка і Ренкаса для Коломиї, Лебля і Мильжецкого для Горлиц, Шефера і Коха для Заліщик, Бучака для Снятина, Квятковского для Підволочиск, Гавликовского і Шрайбера для Решова, Давсиляса для Калуша, Гарана для Дуклї, а Зазулиньского для Городка; прочі остались на своїх посадах. — Міністерство торговлї іменувало ревідентами рахунковими: Антона Цепельовского і Генриха Пунберга; офіцялами рах. Фран. Костишина і Роберта Боґнера, а рахунковими асистентами Рудольфа Краля і Адольфа Фрітше, всї при Дирекциї почт у Львові. — Концепістами полїциї іменовані Михайло Суханьский і Мих. Калитовский. — Авскультантами судовими імен. др. Ф. Охендушка, Волод. Кульчицкий, Стан. Кірхнер, Осип Вілиньский, Юстин Дзерович і Кость Шараневич.

— Нові уряди почтові війдуть в житє з днем 10 лютого в Потуторах бережаньского повіта, в Слободї коло Тернополя бережаньского повіта і в Денисові тернопільского повіта. До округа доручень почтового уряду в Потуторах будуть належати громади і обшари двірскі: Котів, Посухів, Потутори, Рибники з присілком Нова гребля, дальше Саранчуки з присілком Башниківка, вкінци Тростянець і Жовнівка. До уряду почтового в Слободї коло Тернополя приділена громада і обшар двірский Слобода з фільварком Тригубів, а до уряду почтового в Денисові громади і обшари двірскі Денисів, Городище, Купчинцї з присілками Йосифівка і Марияика та Плотич.

— До виділу золочівскої філії тов. Просьвіти вибрав загальний збір: о. Сидора Єзерского, професора ґімназиї; п. Івана Рудницкого кандидата нотарияльного; о. Осипа Верґановского пароха і почт. крилошанина з Хильчич; о. Теофана Бородайкевича, пароха з Тростянця; п. Григория Харака ад'юнкта судового; п. Бронислава Старецкого учителя ґімназияльного і п. Теодора Паливанка, війта і члена виділу ради повітової з Тростянця, а яко заступників о. Корнила Дудикевича м.-декана і пароха з Плугова, п. Володимира Дольницкого ад'юнкта судового і п. Максима Маркевича, міщанина з Золочева.

— Збори братства і бурси сьв. о. Николая в Золочеві відбудуть ся 18 лютого в понеділок в мешканю місцевого пароха.

— В Микулинцях дня 11 лютого о год. пів до 6-ої вечером відбуде ся загальний збір місцевої читальнї „Просьвіти" в сали шкільній. Виділ запрошує всїх прихильників читальнї на збори.

— Читальня „Просьвіти" в Надвірній устроює в неділю мясопустну т. е. дня 17 лютого для своїх членів і їх родин в великій сали ратушевій забаву з танцями. Початок о годинї $^{1}/_{2}7$ вечер. Чистий дохід з сеї забави призначує ся на фонд основний каси позичкової при читальни. Перша забава, устроена читальнею дня 20-го сїчня сего року удалась красно. Тому єсть надія, що сей вечерок ще красше поведе ся.

— Торговельника дівчат, жида Іцка Бернштайна, арештовано в Сяноцї з хвили, коли вивозив 19-лїтну сільску дівчину Софію Барівну з Лютчи, як казав, до себе на службу в Рибници на Угорщинї. Приведений на полїцийну інспекцию, не міг вилеґітимувати ся, то й віддано его до суду, а дівчину відослано домів.

— Убийник віденьского адвоката Ротціґля, Айхінґер, пробував якийсь час в Галичинї, а навіть у Львові. Бувши поручником кріпостної артилериї в Перемишли, пізнав там дуже гарну панну Рабинович, доньку асекурацийного аґента. Знакомість тревала довший час. Айхінґер залюбив ся дуже в гарній жидівцї, викрав єї з дому і виїхав з Перемишля. Однак по кільканайцяти днях вернули залюблені до родичів, котрі згодили ся на подружє під услівєм, що Айхінґер прийме жидівску релїґію. Поручник згодив ся на то, а обряд переходу на мойсеєву релїґію після приписаного ритуалу відбув ся у Львові в однім готели. Та справа була в свій час дуже голосна у Львові. В якийсь час потім відбуло ся вінчанє поручника з жидівкою на спосіб жидівский, а що обоє не могли зложити кавциї офіцирскої, то Айхінґер мусїв виступити з войска. Був урядником в товаристві плавби на Дунаю, а коли там єму зле поводило ся, вступив яко канцелїст до адвоката Ротціґля, котрого убив, завдавши єму богато ран молотком і підрізавши бритвою горло. Сумний конець романтичної історії.

Телеґрами.

Будапешт 9 лютого. В многах сторонах Угорщини лютить ся страшенна буря снїгова. В Магачи упав так великий снїг, якого люди від многих лїт вже не памятають. Всї зелїзницї засипало. В Пресбурзї настав вчера вечером страшний вихор, котрий наробив богато шкоди в будинках і лїсах; людьми кидало до землї.

Тріест 9 лютого. Окликом в честь Є. Вел. Цїсаря закрито вчера сойм.

Берлин 9 лютого. Цїсар Вільгельм мав вчера в сали войскової академії в присутности 500 официрів відчит о спільнім дїланю японьскої армії і маринарки при атаках в теперішній хіньско-японьскій війнї.

За редакцию відповідає **Адам Кюхоцкий**

VI.

Аж ось дав менї Бог притулитись до одної вдови убогої. Роблю все; вона не дуже й допевняєть ся моєї працї, то натомить ся, то загаєть ся. Старенька вже собі. У неї була маленька дочка і син жонатий. Тільки син окреме жив і йшов на-суперечки матери. Мати єго було каже: лучше самій пробувати, як нагугу од дїтей приймати. Кусня хлїба не з'їш, так невістка козируе, щоб синового хлїба мати не переїла. І син і невістка було їй усе то за молоко, що десь дїлось, то за пшоно, що не добре втовкла, борошна до ладу не насїяла, лають, а вона ще бідна і не добачала: бо виплакала старі очи через дїтей.

Раз, каже, сїла їсти, попоїли борщу, потім почали їсти кашу молошну. Каша у них була що разу хороша, нї цятиночки води, а на сей раз молоко зсїлось. Вона й каже невістцї: от як би отсе я коло дійлива ходила, то ти-б сказала, що я щось зробила, що каша зсїлась. А невістка так і скипіла і зачервонїлась, аж підскочила на лавцї.

— Так я відьма? — Та давай єї лаяти, ганити, всяко єї проклинати.

Дївчинка побачивши, що матер зневага, обиджають, висолопила проти невістки язика, стоячи на лавцї.

Невістка дївчину так і вхопила за волосє і поставила на долівцї. Мати помацки схопила за плечі обіруч невістку, обороняючи свою дитину, а син собі за матір, і Боже що там склалось!... То вже конець сьвіту, як син на матір руку здійме. Та послї давай в єї хребта всю одежину здіймати. І се, каже, наше, і се наше.

— „І те все правда, що тобі розповідала старушка?" — перейняла я зворушена дївчину.

— А чом же нї? — відповіла вона спокійним питанєм.

Про бідну вдову говорила Русалка з таким одушевленєм, як би то була рідна сестра дїдуся, і розповіла менї таку пригоду, котру я затямила до слова.

— Не доведи мене Господи нї бачити, нї чути таке, яке я чула від моєї любої, старенької вдови. Вона справдї виплакала очи, живучи в тій проклятущій хатї з сином, лютим змієм, і невісткою, гадюкою. Осліпла, таки зовсїм осліпла бабусенька нещаслива. Що робити? Мусїла Богови праведному коритись. Так, мовляла менї, сподївалась, що за сю слїпоту у Бога їй готуєть ся той сьвіт, невечірний, про котрий чувала, стоячи в бабинци. До Божого дому стала ще частїйше ходити, викрадаючись од дїтей, так як дїти від материй на вечорницї крадькома ходять. Ну, Божі словеса, росказує було менї, покріпляли єї, і поралась вона помацки, і все так робила, наче помолодшала. Невістка було каже: се вона слїпу вдає. „Не доведи, доню, тебе Господь, було відкаже, слїпоту мою вдавати! — Тай поравть ся всюди за видющу. Що-ж би ви думали, панїєчко, невістка? Взяла ще більш зло проти слїпої свекруги. Хотїла з сьвіта згубити. Наварила з гадиною юшки тай каже, ідучи з чоловіком у поле жати: отó-ж, мамо, у сїнях на полици, як схочете їсти, юшка з вюнами стоїть.

(Дальше буде)

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і спродає

всякі ефекти і монети

по курсі деннім найдокладнійшім, не числячи жадної провізії

Яко добру і певну льокацію поручає:

$4^1/_2$% листи гіпотечні	4% пожичку пропінаційну галицку
5% листи гіпотечні преміовані	5% „ „ буковиньску
5% листи гіпотечні без премії	$4^1/_2$% пожичку угорскої желізної дороги державної
$4^1/_2$% листи Тов. кредитового земс.	$4^1/_2$% пожичку пропінаційну угорску
$4^1/_2$% листи Банку краєвого	
$4^1/_2$% пожичку краєву галицку	

4% угорскі Облигациї индемнізаційні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає **по цінах найкористнійших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 6

Лише зр. 9 65.

Зимове убранє мужеске з доброго, грубого, сильного, знаменитого, а теплого камґарну з доброю підшевкою, після найновійшої віденьскої моди, елеґанцко, сильно і добре зроблене, в барвах: чорній, темносиній також в десені, — складаюче ся з сурдута, нагавиць і камізольки. Тоті убраня, котрі суть і гарні і тревалі, коштували давнійше 20 зр. — спродають ся тепер гуртом — і жаден читатель не повинен занехати спосібности, і замовити собі таке убранє. За міру прошу подати обем грудий і довготу рукава. Мужескі сподні зимові з знаменитої материї зимової в найновійших десенях зр. 2·40, лучші зр. 3·80, в правдивого камґарну зр. 7·50. Посилка за готівку або посліплатою. Для зарядів дібр, урядників, сьвященників, учителів, і почтмайстрів без готівки — але з просьбою о сейчасове вислане гроший. — Адреса: **APFELS** Mode kleidermagazin, **Відень I** Fleischmarkt N. 6/nc. 16

Новість! **Новість!**



Турецкий Бальзам до заросту бороди

дає з **незвичайно скорим** успіхом

великі вуси

отсю славу кождого молодця. Посилка і за посліплатою. — **Пушка зр. 1·80.**

Набути можна в аптиці під короною **І. Піпеса** **Львів** пл. Бернардиньска. 12

Лише за зр. 3·50

ремонтоар кишонковий, під ґаранцисю, знаменитий і добре ідучий, в дуже добрій гладко полискуючій ся коперті ніклевій з 12 годинним прирядом. Годинник сей заступає всякий инший дорожший. Кождий, хто такий годинник замовить, одержує кромі того слідуючі річи **даром:** красний ланцушок, ґарнітур до маншетів, шпильку до краватки, 4 спинки до грудий і ковніра і 6 штук ковнїриків мужеских добрих довільної величини. 17

Нехай ніхто не думає, що се забавка або обмана — се дійстна правда і **звертає ся кождому гроші, кого годинник не вдоволить.**

Нехай кождий спішить ся з замовленями, як довго є запас тих годинників. Посилка наступить по присланю гроший або за посліплатою через: **APFELS** Taschenuhren Versendung, **Відень**, місто Fleischmarkt Nr. 6/KL.

Дивуйте ся і подивляйте!

Лише зр. 3·45

коштує від нині

ГОДИННИК ВАГАДЛОВИЙ

вибиваючий години і півгодини, з двома тяжкими бронзовими вагами, точно і **під ґаранциєю** добре ідучий. Надто одержує кождий замавляючий два **образи олійні** безплатно, знаменито виконані друки олійні, образи сьвятих, краєвиди, після жаданя замавляючого.

Нехай ніхто не думає, бо виразно заявляю, що се не є обмана, а лиш правда, і прошу кождого, аби спішив ся, як довго малий запас стане, щоб ті знамениті годинники замовити. 18

Замовленя посилає ся за посліплатою почтовою і треба їх адресувати: Pendeluhren-kommission **APFEL**, **Wien** Stadt Fleischmarkt neben Davorhof /NC.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники

по цінах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd-y“

може лише се бюро анонси приймати.

Найсмачнѣйшій, найздоровшій и заразомъ найдешевшій додатокъ до кавы есть:

Єдино здоровый додатокъ до кавы для женъ, дѣтей, недужихъ, лѣкарями препоручена.

КАТРАЙНЕРА

КНАЙПА-СОЛОДОВА-КАВА

Здоровье силу „Катрайнеръ“ приспоряє

ПОЧЕТНЫЙ ДИПЛЬОМЪ

·1891-1894·

8 ЗОЛОТЫХЪ МЕДАЛЕЙ



Найчистѣйшій природный продуктъ въ цѣлыхъ зернахъ. Фалшованье черезъ домѣшку выключене.

Пересторога: Треба жадати и приймати только оригинальні пачки съ именемъ „Катрайнеръ“.

Достати можна всюды: ½ кіля 25 кр.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.